

Soạn văn lớp 6 bài Ôn tập về dấu câu (dấu phẩy)

I. Công dụng

Câu 1 –Hãy đặt dấu phẩy vào chỗ thích hợp:

a) Vừa lúc đó sứ giả đem ngựa sắt roi sắt áo giáp sắt đến. Chú bé vùng dậy vươn vai một cái bỗng biến thành một tráng sĩ.

(Theo Thánh Gióng)

b) Suốt một đời người từ thuở lọt lòng đến khi nhắm mắt xuôi tay tre với mình sống chết có nhau chung thủy.

(Theo Thép Mới)

c) Nước bị cản văng bọt tứ tung thuyền vùng vằng cứ chực trụt xuống.

(Theo Võ Quảng)

Trả lời:

a) Vừa lúc đó, sứ giả đem ngựa sắt, roi sắt, áo giáp sắt đến. Chú bé vùng dậy, vươn vai một cái bỗng biến thành tráng sĩ.

b) Suốt một đời người từ thuở lọt lòng đến khi nhắm mắt xuôi tay, tre với mình sống chết với nhau chung thủy.

c) Nước bị cản văng bọt tứ tung, thuyền vùng vằng cứ chực trụt xuống.

Câu 2 –Giải thích vì sao em lại đặt dấu phẩy vào những vị trí trên.

Trả lời:

a) Dấu phẩy ngăn cách các từ ngữ có cùng chức vụ trong câu.

b) Dấu phẩy ngăn cách giữa thành phần phụ và thành phần chính.

c) Dấu phẩy ngăn giữa các vế của một câu ghép.

II. Chữa một số lỗi thường gặp

Câu 1 – Dưới đây là những câu chép lại từ một số tác phẩm văn học, nhưng thiếu hoàn toàn các dấu phẩy. Em hãy đặt các dấu phẩy vào đúng chỗ của nó.

a) Chào mào sáo sậu sáo đen... Đàn đàn lũ lũ bay đi bay về lượn lên lượn xuống. Chúng nó gọi nhau trò chuyện trêu ghẹo và tranh cãi nhau ồn mà vui không thể tưởng được.

(Theo Vũ Tú Nam)

b) Trên những ngọn cây già nua cổ thụ những chiếc lá vàng còn sót lại cuối cùng đang khua lao xao trước khi từ giã thân mẹ đơn sơ. Nhưng những hàng cau làng Dạ thì bất chấp cả sức mạnh tàn bạo của mùa đông chúng vẫn còn y nguyên những tàu lá vắt vèo mềm mại như cái đuôi én.

(Theo Ma Văn Kháng)

Trả lời:

a) Chào mào, sáo sậu, sáo đen... Đàn đàn lũ lũ bay đi bay về, lượn lên lượn xuống. Chúng nó gọi nhau, trò chuyện, trêu ghẹo và tranh cãi nhau, ồn mà vui không thể tưởng được.

b) Trên những ngọn cây già nua cổ thụ, những chiếc lá vàng còn sót lại cuối cùng đang khua lao xao trước khi từ giã thân mẹ đơn sơ...chúng vẫn còn y nguyên, những tàu lá vắt vèo, mềm mại như cái đuôi én.

III. Luyện tập

Câu 1 – Hãy ghi những câu dưới đây vào vở và đặt dấu phẩy vào vị trí thích hợp:

a) Từ xưa đến nay Thánh Gióng luôn là hình ảnh rực rỡ về lòng yêu nước sức mạnh phi thường và tinh thần sẵn sàng chống ngoại xâm của dân tộc Việt Nam ta.

b) Buổi sáng sương muối phủ trắng cành cây bãi cỏ. Gió bắc hun hút thổi. Núi đồi thung lũng làng bản chìm trong biển mây mù. Mây bò trên mặt đất tràn vào trong nhà quán lấy người đi đường.

(Theo Tập đọc lớp 5, 1980)

Trả lời:

a) Từ xưa đến nay, Thánh Gióng luôn là hình ảnh rực rỡ về lòng yêu nước, sức mạnh phi thường và tinh thần sẵn sàng chống giặc ngoại xâm của dân tộc Việt Nam ta.

b) Buổi sáng, sương muối phủ trắng cành cây, bãi cỏ...Núi đồi, thung lũng làng bản chìm trong biển mây mù. Mây bò trên mặt đất, tràn vào trong nhà, quán lấy người đi đường.

Câu 2 –Với mỗi dấu ba chấm dưới đây, em hãy lựa chọn thêm một chủ ngữ thích hợp để tạo thành câu hoàn chỉnh:

a) Vào giờ tan tầm, xe ô tô, ..., ... đi lại nườm nượp trên đường phố.

b) Trong vườn, ..., ... hoa hồng đua nhau nở rộ.

c) Dọc theo bờ sông, những vườn ổi, ..., ... xum xuê, trĩu quả

Trả lời:

a) Vào giờ tan tầm, xe ô tô, xe máy, xe đạp đi lại nườm nượp trên đường phố.

b) Trong vườn, hoa cúc, hoa lay ơn, hoa hồng đua nhau nở rộ.

c) Dọc theo bờ sông, những vườn ổi, xoài, nhãn xum xuê, trĩu quả.

Câu 3 –Với mỗi dấu ba chấm dưới đây, em hãy lựa chọn thêm một vị ngữ thích hợp để tạo thành câu hoàn chỉnh:

a) Những chú chim bói cá ..., ...

b) Mỗi dịp về quê, tôi đều..., ...

c) Lá cọ dài, ..., ...

d) Dòng sông quê tôi ..., ...

Trả lời:

a) Những chú chim bói cá xinh đẹp, nhanh nhẹn.

b) Mỗi dịp về quê tôi đều đi thăm ông bà, họ hàng.

c) Lá cọ dài xanh thẫm, bóng mượt.

d) Dòng sông quê tôi mênh mông, mát rượi.

Câu 4 – Trong bài *Cây tre Việt Nam*, nhà văn Thép Mới có viết:

Cối xay tre nặng nề quay, từ nghìn đời nay, xay nắm thóc.

Cách dùng dấu phẩy của tác giả trong câu trên tạo ra nhịp điệu như thế nào cho câu văn? Nhịp điệu ấy góp phần diễn tả điều gì?

Trả lời:

Nhịp điệu trong câu văn của Thép Mới được tạo ra bởi việc đặt dấu phẩy.

- Giúp người đọc liên tưởng tới nhịp quay đều đều, chậm rãi, mệt mỏi của chiếc cối xay.
- Giống nhịp điệu trong đời sống của người nông dân Việt Nam.